

NOTAT

3. juni 2019
Sag 2018-17919

Referat fra møde i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse den 13. maj 2019

Tid og sted:

Mandag den 13. maj 2019 kl. 12-18, Erhvervshus Fyn, Forskerparken 10, 5230 Odense M.

Til stede fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse:

- Jakob Riis (formand), adm. direktør, Falck A/S
- Peter Rindebæk, COO, Bladt Industries A/S
- Betina Hagerup, direktør, KMD A/S
- Nicolai Hansen, direktør, KMC Amba
- Dorte Zacho Martinsen, direktør, BM Silo ApS
- Steen Munk, kreditdirektør/vicedirektør Nykredit A/S
- Dorte Krak, adm. direktør, Arp-Hansen Hotel Group A/S
- Ejner K. Holst, næstformand, Fagbevægelsens Hovedorganisation
- Arne Boelt, borgmester, Hjørring Kommune
- Gert Jørgensen, borgmester, Sorø Kommune
- Peter Rahbæk Juel, borgmester, Odense Kommune
- Morten Slotved, borgmester, Hørsholm Kommune
- Peter Sørensen, borgmester, Horsens Kommune
- Stephanie Lose, regionsrådsformand, Region Syddanmark
- Per Michael Johansen, rektor, Aalborg Universitet
- Line Nørbæk, erhvervspolitisk direktør, Erhvervsministeriet

Afbud fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse:

- Claus Jensen, formand, CO-Industri

Til stede fra Erhvervsministeriet:

- Katrine Winding, direktør, Erhvervsstyrelsen
- Niels May Vibholt, underdirektør, Erhvervsstyrelsen
- Søren Asp Mikkelsen, kontorchef, Erhvervsstyrelsen
- Andreas Blohm Graversen, kontorchef, Erhvervsministeriet
- Line Panum, chefkonsulent, Erhvervsstyrelsen

Eksterne repræsentanter:

- Karsten Vind, partner, Pluss Leadership (13.45-14.15)
- Martin Welzel, chefkonsulent, Pluss Leadership (13.45-14.15)
- Jens Bjerg, partner, IRIS Group (14.45-16.00)
- Jens Nyholm, partner, IRIS Group (14.45-16.00)

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 17
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Referat:**1. Velkomst ved formanden (til orientering)***Bilag 1.1: Cover**Bilag 1.2: Godkendt referat fra bestyrelsesmødet d. 26. marts*

Formanden orienterede om afbud til dagens møde.

Formanden orienterede om, at referatet fra sidste møde var godkendt med enkelte bemærkninger.

Formanden orienterede om, at han siden sidste møde bl.a. har haft møde med det internationale ekspertpanel, nedsat af Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af VLAK-regeringens strategi 'Danmark klar til fremtiden'. Panelet skal bl.a. komme med anbefalinger inden for rammerne af VLAK-regeringen og Dansk Folkepartis aftale om forenkling af erhvervsfremmesystem af 24. maj 2018 ved at se på det samlede videnbaserede innovationssystem i Danmark. Formanden fandt, at arbejdet i udvalget flugtede med den strategiske retning, bestyrelsen havde i sit arbejde. I forlængelse heraf orienterede formanden om, at han modtager et stort antal invitationer, men at han ikke har mulighed for at honorere alle. I tilfælde af, at han ikke har mulighed for at deltage, tilbydes i stedet møder med sekretariatet.

2. Strategi for decentral erhvervsfremme for 2020 og frem*Bilag 2.1: Overblik over baggrundsanalyser til dagsordenspunkt 2*

Analyse- og datagrundlaget for strategiudarbejdelsen blev gennemgået. Bestyrelsen har modtaget udkast til 5 analyser, der danner input til bestyrelsens udarbejdelse af strategien for den decentrale erhvervsfremmeindsats fra 2020, herunder udpegelsen af erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner):

1. Analyse af erhvervsstyrker (IRIS-Group)
2. Analyse af styrker inden for forskning, teknologi og uddannelse (IRIS-Group)
3. Analyse af aktørlandskabet
4. Statistik af decentrale vækstvilkår
5. Tværgående opsamling af regionale strategiworkshops om decentral erhvervsfremme (Pluss Leadership)

2.1 Ramme og proces (til orientering og beslutning)*Bilag 2.1.1: Cover**Bilag 2.1.2: Revideret plan for strategiproces**Bilag 2.1.3: Visualisering af plan for strategiproces**Bilag 2.1.4: Udkast til synopsis for strategi for decentral erhvervsfremme for 2020 og frem**Bilag 2.1.5: Regionale bidrag fra Erhvervshusenes bestyrelser**Bilag 2.1.6: Eksempel på regionalt kapitel fra midlertidig strategi*

Forslaget til en revideret plan for strategiprocesen blev gennemgået. Planen indebærer bl.a., at Erhvervshusenes bestyrelser har fået længere tid til at levere de indledende bidrag til strategien, og at der ligeledes sker en nærmere involvering af Erhvervshusene i udformningen af strategien, herunder de regionale kapitler.

Bestyrelsen drøftede i forlængelse heraf forslaget om en kort høringsperiode på to uger i efteråret som konsekvens af den øgede inddragelse af bl.a. Erhvervshusene i udarbejdelsen af strategien.

Efter drøftelsen besluttede bestyrelsen, at høringsperioden skal have en varighed på fire uger. Sekretariatet udarbejder på den baggrund en revideret strategiplan, der indeholder 4 ugers høring.

Forslag til disposition for strategien blev gennemgået på baggrund af det fremlagte udkast til en synopsis. Bestyrelsen godkendte dispositionen og betonedede samtidigt vigtigheden af, at Erhvervshusene får et reelt ejerskab til strategien i sin helhed, og især de regionale kapitler. Der var i den forbindelse enighed om, at de regionale kapitler skal skrives i et samarbejde mellem sekretariatet og Erhvervshusene efter en skabelon der sikrer konsistens på tværs.

Strategiens varighed blev drøftet, herunder fordele og ulemper ved forskellige tidsperioder. Bestyrelsen besluttede en varighed på fire år, så strategien kommer til at gælde fra 2020-2023, med mulighed for årlige reviews og egentlig revision af strategien i perioden såfremt bestyrelsen beslutter det senere.

Bestyrelsen drøftede de indledende beskrivelser fra Erhvervshusenes bestyrelser. Bestyrelsen godkendte det forelagte udkast til længde (3-4 sider) og indhold i de regionale kapitler, herunder at hvert kapitel skal indeholde et kort narrativ, et afsnit om udfordringsbilledet (udfordringer og potentialer) samt et afsnit om vækstdrivere. De indledende skriftlige bidrag fra Erhvervshusene har i varierende omfang fremhævet konkrete erhvervsmæssige styrker og prioriteter. Bestyrelsen anførte, at det var væsentligt, at der sikres sammenhæng mellem de regionale kapitler og de øvrige dele af strategien, herunder særligt i forhold til de tværgående erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner), som bestyrelsen udpeger.

2.2 Datagrundlag for tværgående indsatsområder (til orientering, drøftelse og beslutning)

Bilag 2.2.1: Cover

Bilag 2.2.2: Tværgående opsamling på decentrale strategiworkshops (Pluss Leadership)

Bilag 2.2.3: Rapport: Analyse af decentrale vækstvilkår (ERST)

Pluss Leadership var til stede under punktet og gennemgik de overordnede pointer fra de syv decentrale strategiworkshops.

Tre udvalgte indsatsområder blev nærmere drøftet på mødet:

Digitalisering og automatisering

På baggrund af Pluss Leaderships opsummering af pointer inden for indsatsområdet og input fra analysen af decentrale vækstvilkår vedr. digitalisering drøftede bestyrelsen emnet nærmere.

Bestyrelsen var enige om, at 'digitalisering og automatisering' er et vigtigt tværgående indsatsområde i strategien. Digitalisering og automatisering er et vigtigt middel til produktivitetsvækst og øget indtjening. Det blev bl.a. fremført, at virksomhederne havde forskellige udgangspunkter og potentialer, og at "digitaliseringsrejsen" vil variere fra virksomhed til virksomhed. Især de mindre virksomheders "tryghed" ved den digitale omstilling måtte prioriteres. Bestyrelsen drøftede, at forskellige aktører i erhvervsfremmesystemet kan spille forskellige roller ved forskellige indsatser (erhvervshuse, klyngeorganisationer, universiteter, private rådgivere mv.).

Kvalificeret arbejdskraft og social inklusion

På baggrund af Pluss Leaderships opsummering af pointer inden for indsatsområdet og input fra analysen af decentrale vækstvilkår drøftede bestyrelsen også dette indsatsområde.

Bestyrelsen pegede på, at "kvalificeret arbejdskraft og social inklusion" er et vigtigt tværgående indsatsområde i strategien. Manglen på arbejdskraft er en hæmsko for udvikling og vækst i virksomhederne. Social inklusion blev fremhævet som et vigtigt indsatsområde, der bl.a. kan være med til at øge arbejdsudbuddet, særligt under en højkonjunktur. Endelig blev det påpeget, at det er centralt, at erhvervsfremmesystemet tager højde for de indsatser og initiativer, der gennemføres i regi af bl.a. voksen- og efteruddannelsessystemet, Jobcentrene mv.

Iværksætteri

På baggrund af Pluss Leaderships opsummering af pointer inden for indsatsområdet og input fra analysen af decentrale vækstvilkår drøftede bestyrelsen iværksætteri som et tværgående indsatsområde nærmere.

Bestyrelsen besluttede, at iværksætteri skal udgøre et tværgående indsatsområde i strategien. Bestyrelsen drøftede i den forbindelse bl.a. vigtigheden af, at overlevelsesraten og væksten i iværksættervirksomheder øges, herunder betydningen af, at de rette kompetencer er til stede. Herudover drøftede bestyrelsen vigtigheden af spinoffs inden for iværksætteri, samt at der etableres et stærkt økosystem.

På møde den 26. juni 2019 forventer bestyrelsen at drøfte yderligere potentielle tværgående indsatsområder i strategien.

2.3. Datagrundlag for udpegning af styrkepositioner (til orientering, drøftelse og beslutning)

Bilag 2.3.1: Cover

Bilag 2.3.2: Udpegning af styrkepositioner - opgavebeskrivelse

Bilag 2.3.3: Midlertidigt underudvalg til styrkelse af videngrundlag

Bilag 2.3.4: Rapport: Kortlægning af erhvervsmæssige styrker (IRIS Group)

Bilag 2.3.5: Rapport: Kortlægning af styrker inden for forskning, teknologi og uddannelse (IRIS Group)

Bilag 2.3.6: Rapport: Aktørundersøgelse (ERST)

Bestyrelsen blev introduceret til opgaven med at udpege erhvervs – og teknologiområder (styrkepositioner). Bestyrelsen har til opgave at udpege 10-12 erhvervs- og teknologiområder og et mindre antal spirende områder inden for lovende teknologier og markeder. Inden for de områder, som bestyrelsen udpeger, kan der tildeles midler til aktiviteter inden for én klyngeorganisation. Udpegningen skal dermed lede frem til en reduktion i antallet af offentligt finansierede klynger og innovationsnetværk.

IRIS Group var til stede under punktet og gennemgik hovedresultaterne i deres to analyser, hvorefter bestyrelsen drøftede mulige pejlemærker for udpegning af erhvervs- og teknologiområder.

Bestyrelsen besluttede, at der kunne arbejdes videre med en liste af foreløbige pejlemærker:

- Solid økonomisk værdiskabelse (volumen, produktivitet, indtjening)
- Globale makrotendenser og høj international konkurrenceevne (eksport, competitiveness score)
- Stort potentiale for vækst og udvikling (innovation, patenter, beskæftigelsesudvikling, investeringer, andel vækstvirksomheder)
- Stærke forsknings- og videnmiljøer (forsknings- og teknologistyrker)
- Grundlag for klyngeindsats (effektpotentiale via klyngeindsats og muligheder for at udnytte eksisterende klyngeinfrastruktur)

Bestyrelsen fremhævede, at data på de valgte pejlemærker er helt centralt i udvælgelsen af erhvervs- og teknologiområder, men at der også skal indgå andre overvejelser i udpegningen, herunder bl.a. sammenhæng på tværs af landet. Derudover blev det drøftet hvorvidt det er muligt og hensigtsmæssigt at anvende erhvervsområdernes indtjeningsevne som kriterium. Sekretariatet vil undersøge dette.

Claus Jensen, CO-Industri, var ikke med på mødet, men det blev fremført, at han ser produktivitet som et væsentligt pejlemærke for udvælgelse af erhvervs- og teknologiområder, da produktivitet er den væsentligste driver for vækst og velstand.

På næste møde vil bestyrelsen blive præsenteret for en opdateret liste af pejlemærker for udpegning af erhvervs- og teknologiområder.

Bestyrelsen var herudover enige i, at følgende overordnede erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner) træder frem i data- og viden grundlaget:

- Life Science
- Fødevarer
- Det maritime område
- Energi og miljøteknologi
- Avanceret produktion, maskinfremstilling og robotter
- IT og digitale teknologier

Herudover blev det fremhævet, at turisme og byggeri, herunder bæredygtigt byggeri, anlæg og materialer, også træder frem i data- og videngrundlaget, samt at turisme er relativt snævert defineret i IRIS-Groups rapport, hvilket reducerer branchens betydning, størrelse og eksport betydeligt i analysen. Bestyrelsen anmodede sekretariatet om på næste bestyrelsesmøde at medtage en opdateret liste med yderligere fremtrædende erhvervs- og teknologiområder, herunder indeholdende turisme og byggeri. Efter en drøftelse blev det besluttet, at de seks umiddelbart fremtrædende erhvervs- og teknologiområder kommer til at indgå i det fremadrettede arbejde, og at data- og videngrundlaget skal anvendes til at kvalificere de seks områder samt øvrige relevante områder såsom turisme og byggeri frem mod det kommende bestyrelsesmøde.

Med henblik på at kvalificere videngrundlaget for udpegningen yderligere, besluttede bestyrelsen at nedsætte et midlertidigt underudvalg med tre bestyrelsesmedlemmer, hhv. Per Michael Johansen, Peter Rahbæk Juel og Nicolai Hansen. Udvalget skal bl.a. styrke forståelsen af samspillet mellem erhvervsstyrker og forsknings- og teknologistyrker. Udvalget kan mødes med ledende repræsentanter fra videninstitutioner, brancheorganisationer og arbejdstagerorganisationer mv., men beslutter selv mødekredsen. Udvalget giver en status på arbejdet på møde den 26. juni og afrapporterer endeligt på mødet den 24. september.

3. Udmøntninger

3.1 Udmøntningsplan 2019 (til beslutning)

Bilag 3.1.1: Cover

På baggrund af bestyrelsens bemærkninger til udkast til udmøntningsplan for 2019 på møde den 26. marts har sekretariatet udarbejdet et forslag til, hvordan fokus på digitalisering kan øges i udmøntningsplanen. Bestyrelsen godkendte forslaget, hvor øget fokus på digitalisering sker ved at øge fokus på digitalisering i eksisterende og kommende tematiske calls.

3.2 Øvrige emner vedrørende udmøntning (til orientering og beslutning)

Bilag 3.2.1: Cover

Bilag 3.2.2: Forslag til model for sagsfremstilling

Sekretariatet modtager løbende henvendelser fra ansøgere og potentielle ansøgere, der uopfordret (dvs. uden for rammerne af de offentliggjorte annonceringer) ønsker at søge midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Sekretariatet modtager ansøgninger, som ikke naturligt passer ind under igangværende eller under kommende annonceringer, hvorfor

sekretariatets besvarelse heraf i praksis har karakter af et afslag. Forretningsordenen indeholder ingen bemyndigelse til sekretariatet til meddelelse af afslag. Bestyrelsen godkendte, at sekretariatet bemyndiges til at give afslag på ansøgninger, der ikke umiddelbart kan henvises til bestyrelsens aktuelle annonceringer, og at forretningsordenen søges justeret med denne ændring.

Bestyrelsen vil til orientering blive forelagt en liste over indkomne uopfordrede ansøgninger på mødet den 26. juni.

Sekretariatet modtager løbende henvendelser til bestyrelsen om tillægsbevillinger til eksisterende projekter. Af hensyn til konkurrenceudsættelse af anvendelsen af offentlige midler skal alle ansøgninger om tillægsbevillinger som hovedregel modtages gennem ansøgningsrunder. Bestyrelsen besluttede på den baggrund, at sekretariatet kan tage initiativ til at annoncere efter tillægsbevillinger til eksisterende projekter, og at ansøgningerne forelægges bestyrelsen til beslutning.

Formatet for behandling af projektansøgninger i bestyrelsen blev drøftet med udgangspunkt i to forskellige forslag (model a og b). Bestyrelsen lagde sig ikke fast på én model, men betonedede vigtigheden af, at sagsfremstillingerne uanset model følger et stringent format, der gør det muligt at orientere sig i materialet hurtigt. Det blev samtidigt fremført, at model b (den mest omfangsrige model) eventuelt kan anvendes ved få eller meget omfangsrige ansøgninger, og model a eventuelt kan anvendes ved et stort antal ansøgninger.

Bestyrelsen bad desuden sekretariatet om at undersøge, hvor meget af ansøgningsmaterialet, der efter behandling i bestyrelsen kan offentliggøres på bestyrelsens hjemmeside. Bestyrelsen ønsker størst mulig offentlighed om sit arbejde, dog med respekt for beskyttelsen af fortrolige oplysninger.

3.3 Nye udmøntninger i 2019 (til beslutning)

Sekretariatet gennemgik forslag til nye udmøntninger, som sekretariatet efterfølgende kan indkalde projektansøgninger indenfor.

3.3.1 Stærke iværksættere

Bilag 3.3.1.1: Cover

Bilag 3.3.1.2: Indsats vedr. rådgivning af iværksættere

Bilag 3.3.1.3: Indsats vedr. undervisning i iværksætteri

Der blev fremlagt forslag til en todelt indsats vedr. hhv. vejledning, støtte og rådgivning til nye iværksættere og specialiseret rådgivning og støtte til vækstiværksættere (*bilag 3.3.1.2 Indsats vedr. rådgivning af iværksættere*). Begge indsatser skal styrke iværksættere og udviklingen i nystartede virksomheder. Aktiviteterne i indsatserne kan bl.a. omfatte støtte til rådgivning, mentorordning og facilitering af adgang til fx test- og prototypefaciliteter i erhvervsparker eller Fablabs.

Det foreslås, at der afsættes 52,5 mio.kr., heraf 35,0 mio. kr. fra Socialfonden og 17,5 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler, til indsatserne.

Begge indsatser forventes annonceret i juni 2019 med forelæggelse af ansøgninger for bestyrelsen til beslutning på møde den 14. november.

Indstillingen blev tiltrådt.

Der blev fremlagt en mindre supplerende indsats (pilotindsats) vedr. undervisning i iværksætteri, som har til formål at understøtte og inspirere flere til at blive iværksættere (*bilag 3.3.1.3 Indsats vedr. undervisning i iværksætteri*). Indsatsen skal bl.a. bygge ovenpå eksisterende indsatser på området, og kan fx bygge på anvendelse af gamification.

Det foreslås, at der afsættes 7,5 mio.kr., heraf 5,0 mio. kr. fra Socialfonden og 2,5 mio. kr. fra de decentrale erhvervsfremmemidler, til indsatsen.

Indsatsen forventes annonceret i juni 2019 med forelæggelse af ansøgninger for bestyrelsen til beslutning på møde den 14. november.

Indstillingen blev tiltrådt.

3.3.2 Konkurrencedygtige SMV'er

Bilag 3.3.2.1: Cover

Bilag 3.3.2.2: Indsats vedr. SMV'ers konkurrencekraft

Der blev fremlagt en indsats vedr. SMV'ers konkurrenceevne (*bilag 3.3.2.2: Indsats vedr. SMV'ers konkurrencekraft*). Indsatsen skal øge virksomhedernes fokus på og parathed til forretningsudvikling og skalering via rådgivning udført af private konsulenter eller andre aktører.

Claus Jensens, CO-industri, skriftlige bemærkninger til indsatsen blev fremført. Bestyrelsen besluttede i den forbindelse, at rådgivning om udvikling, optimering og effektivisering også kunne være en del af indsatsen.

Det foreslås, at der afsættes 75 mio. kr., heraf 50 mio. kr. fra Socialfonden og 25 mio. fra de decentrale erhvervsfremmemidler, til indsatsen.

Indsatsen forventes at blive annonceret i juni 2019 med forelæggelse af ansøgninger for bestyrelsen til beslutning på møde den 14. november.

Indstillingen blev tiltrådt.

3.3.3 Eksportparathed i SMV'er

Bilag 3.3.3.1: Cover

Bilag 3.3.3.2: Indsats vedr. eksportparathed i SMV'er

Der blev fremlagt en indsats vedr. SMV'ers eksportparathed (*bilag 3.3.3.2: Indsats vedr. eksportparathed i SMV'er*). Indsatsen skal supplere Erhvervshusenes vejledning og imødekomme behovet for

rådgivning hos SMV'er, der besidder et uudnyttet potentiale for at styrke væksten gennem øget internationalisering, og hvor det vurderes, at især en indsats, der fokuserer på den 'indre eksportparathed', vil kunne bidrage til at udløse potentialerne. Det forventes, at indsatsen tilrettelægges med et særligt fokus på virksomheder med mellem 10 og 49 ansatte. Indsatsen koordineres med andre relevante indsatser under Udenrigsministeriet.

Det foreslås, at der afsættes 30 mio. kr., heraf 15 mio. kr. fra Regionalfonden og 15 mio. af de decentrale erhvervsfremmemidler, til indsatsen.

Indsatsen forventes at blive annonceret i juni 2019 med forelæggelse af ansøgninger for bestyrelsen til beslutning på møde den 14. november.

Indstillingen blev tiltrådt.

4. Opsamling, evaluering og proces mod næste møde (til orientering og drøftelse)

Bilag 4.1: Cover

Der blev orienteret om, at den nationale strategikonference afholdes den 21. august 2019. Konferencens formål er at samle nationale aktører og interessenter om en dialog om den kommende strategi for decentral erhvervsfremme, herunder at bestyrelsen kan indgå i direkte dialog med klyngeorganisationernes ledelser som led i udpegning af 10-12 erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner).

Mødets indhold, form og materialer blev evalueret, og der blev udtrykt tilfredshed med sekretariatets sagsfremstillinger og covers. Samtidigt gav bestyrelsen udtryk for, at der havde været et betydeligt materiale til dagens møde, men at bestyrelsen samtidigt var tilfreds med at have modtaget alle baggrundsrapporterne til strategidannelsen i deres helhed.

Næste møde afholdes den 26. juni 2019 i Erhvervshus Sydjylland, Vejens.